

KADIN VE AİLEYE VERİLEN DEVLET DESTEKLERİ

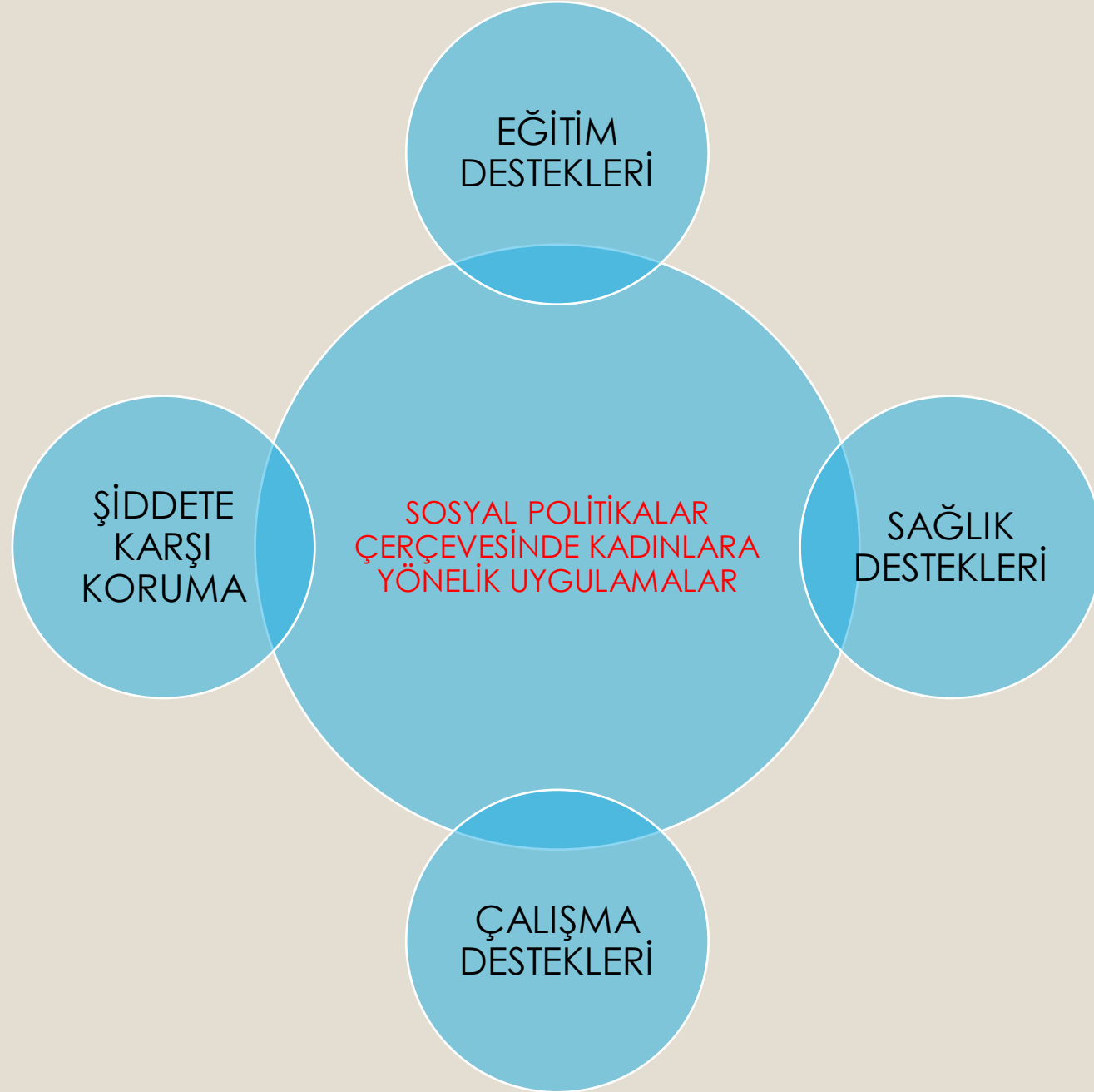

İzmit RAM

- Bir ülkenin gelişmişlik düzeyine her alanda (ekonomik, sosyal, kültürel, vb.) erişebilmesinin tek şartı, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasıdır. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için toplumu oluşturan bireylerin ülke imkânlarından eşit olarak yararlanması gerekir.
- **Ülkemizde yapılan çalışmalarla kadının ilerlemesi ve güçlendirilmesi için kritik alanlar belirlenmiştir. Bu alanlar eğitim, sağlık, çalışma yaşamına katılım, siyaset ve karar alma mekanizmalarına katılım ve şiddetin önlenmesidir.**
- Kadınların, toplum içerisinde çalışma yaşamına dâhil edilmesi, şiddete yönelik korunması, eğitim hakkını kullanması, sağlık desteği verilmesi vb. durumlar çerçevesinde destek görmesi gerekmektedir.

Yasal Düzenlemeler ve Strateji Belgeleri

- 2004'te Anayasa'nın 10. maddesine; "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir maddesi eklenmiştir.
- 2009 yılında TBMM Kadın- Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu kurulmuştur.
- 2018-2023 yıllarını kapsayan "Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı" (2018-2023). oluşturulmuştur.
- 2020-2021 yıllarını kapsayan "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı" oluşturulmuştur.
- 2012 yılında 6284 sayılı AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN çıkarılmıştır.
- İstanbul Sözleşmesi imzalanmıştır (11.05.2011 ilk imzalayan ülke Türkiye'dir).

A)Eğitim

- Ülkemizde eğitim alanında yapılan çalışmalarla kadın okuryazarlığının %100 olması hedeflenmektedir. Yasal düzenlemeler ile fırsat eşitliğinin sağlanması ilke olarak kabul edilmekle birlikte ülkemizdeki ataerkil yapıdan kaynaklı olarak kadınların eğitim olanaklarına yeterince erişemediği görülmektedir.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden yapılan derlemeye göre; ülkemizde okuma-yazma bilmeyenler nüfusun % 3.4' n oluşturmaktadır ve okuma yazma bilmeyen 2 milyon 197 bin 257 kişinin yüzde 85,2'sini kadınlar oluşturmaktadır.
- Bu bağlamda devlet destekli ve pek çok sivil toplum kuruluşunun işbirliğiyle yürütülen kız çocuklarının okula devam oranının arttırıcı projeler uygulanmıştır ve uygulanmaya devam etmektedir (Baba Beni Okula Gnder, Haydi Kızlar Okula, Kardelenler, Ana Kız Okuldayız Okuma Yazma Kampanyası, Aile Eğitimi Kurs Programı'' vb).

B)Sağlık

- Günümüzde kadın sağlığı gerek kadının kendi riskli davranışları gerekse de yaşadığı sosyal çevrede maruz kaldığı birtakım faktörler nedeniyle tehdit altındadır.
- Ülkemizde Sağlıkta Dönüşüm Programı ile birlikte Aile Hekimliği uygulamasına geçilmiş olup, Toplum Sağlığı Merkezleri ve Aile Sağlığı Merkezleri bünyesinde hizmet veren Ana Çocuk Sağlığı Aile Planlaması Merkezlerinde üreme sağlığı ve aile planlaması hizmetleri ücretsiz olarak sunulmaktadır.
- Bunun yanında işsizliğin ve yoksulluğun yaygın olarak görüldüğü bölgelerde kadınların sağlık kuruluşlarında gebelik kontrollerini yaptırmalarını sağlamak amacıyla şartlı sağlık yardımları yapılmaktadır.
- Gebe kadının doğumunu hastanede geçekleştirmesini sağlamak amacıyla şartlı sağlık yardımlarında ayrıca doğum yardımı yapılmaktadır.

C)Çalışma Yaşamında Koruma

- Kadın işgücünün erkek işgücüne oranla daha yüksek maliyetli olması çalışma hayatı içinde yer almasını zorlaştırmaktadır.
- Kadınların korunması için hamilelik ve doğum izinleri, çocuk emzirme süreleri ve diğer koruyucu hükümler işverenler açısından olumlu karşılanmamakta ve sonuçta kadın istihdamını olumsuz etkilemektedir.
- Kadınlara yönelik getirilen hukuki düzenlemeler çalışma hayatında kadın işçilere önemli haklar sunmakta ve işgücü piyasasının mağduriyetlerine karşı koruma sağlamaktadır.
- İşgücü piyasasının talepleri doğrultusunda kadınların çalışma hayatına kazandırılması ve istihdam edilebilirliklerinin artırılması için çok yönlü politikalar izlenmektedir.

İşgücü piyasasına kadınların katılımını arttırmak için uygulanan politikalar

- İstihdam yaratma politikaları,
- İşe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri,
- Vasıflı işgücü yetiştirme programları
- İlk defa çalışma hayatına katılacak kadınları istihdam eden işyerlerine vergi indirimi,
- Mali destek sağlanması gibi politikalar uygulanmaktadır
- Çalışmakta olan annelerin 0-6 yaş grubundaki torunlarına bakan büyükanneye bakım ücreti verilmesi
- Gebelik ve süt izinleri gibi haklar mevcuttur.*

- alışan gebe kadınların doğumdan önce 8 hafta, çoğul gebeliklerde ise doğumdan önce 10 hafta önceki sürede çalıştırılmaması, doğum yaptıkları tarihten itibaren 8 haftalık sürede çalıştırılmamaları esastır. Ancak hekimin uygun görmesi halinde gebe çalışan isterse doğumdan önceki 3 haftaya kadar çalışabilmektedir. Gebe kadın doğuma 3 hafta kalana kadar çalışmayı tercih etmesi durumunda kullanmadığı doğum öncesi ücretli izin hakkı doğum sonrası kullanılacak ücretsiz izin hakkına ekleneceği İş Kanununun 74/1. Maddesi ile kanuni güvence altına alınmıştır

D)Şiddete Karşı Koruma

- **6284 SAYILI KANUN'UN SAĞLADIĞI HAKLAR**
- 6284 sayılı Kanun, şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirleri düzenlemektedir.*
- Kanun kadına yönelik şiddete ilişkin iki ana tedbir kararı öngörmektedir:
 1. Koruyucu tedbir kararları
 2. Önleyici tedbir kararları

Koruyucu Tedbirler

Polis, savcılık ve valilik tarafından alınabilecek koruyucu tedbirler:

- Şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan kadına ve beraberindeki çocuklara uygun barınma yerinin sağlanması,
- Geçici maddi yardım yapılması,
- Psikolojik, mesleki, hukuki ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi ve
- Kreş imkânı sağlanması.

Hakim tarafından alınabilecek koruyucu tedbirler:

- Şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan kadının;
- İş yerinin değiştirilmesi,
- Evli olması halinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi,
- Adına şiddet uygulayan kişiyle evli olması halinde tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulması sağlanmaktadır.

Önleyici Tedbirler I

Şiddet uygulayan kişinin;

- Şiddet tehdidi, hakaret, aşağılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmaması,
- Müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhâl uzaklaştırılması ve müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesi,
- Korunan kişilere, bu kişilerin buldukları konuta, okula ve işyerine yaklaşmaması,
- Hakkında çocuklarla ilgili daha önce verilmiş bir kişisel ilişki kurma kararı varsa, kişisel ilişkinin refakatçi eşliğinde yapılması, kişisel ilişkinin sınırlanması ya da tümüyle kaldırılması,
- Korunan kişinin, şiddete uğramamış olsa bile yakınlarına, tanıklarına ve kişisel ilişki kurulmasına ilişkin hâller saklı kalmak üzere çocuklarına yaklaşmaması,
- Korunan kişinin şahsi eşyalarına ve ev eşyalarına zarar vermemesi,

Önleyici Tedbirler II

- Korunan kişiyi iletişim araçlarıyla veya sair surette rahatsız etmemesi,
- Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahlarını kolluğa teslim etmesi,
- Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi,
- Korunan kişilerin buldukları yerlerde alkol ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmaması ya da bu maddelerin etkisinde iken korunan kişilere ve bunların buldukları yerlere yaklaşmaması, bağımlılığının olması hâlinde, hastaneye yatmak dâhil, muayene ve tedavisinin sağlanması,
- Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması ve tedavisinin sağlanması,
- Çocuklarıyla ilgili velayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulmasına dair karar verilmesi,
- Korunan kişi ve çocukları için tedbir nafakasına hükmedilmesi.
kararları mevcuttur.

Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM)

- İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı kanun doğrultusunda kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddeti önlemek için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren, neredeyse tüm illerde bulunan şiddeti önleme, kadını koruma ve güçlendirmeye yönelik çalışan birimlerdir.
- Barınma, geçici maddi destek, psikolojik danışma desteği, acil durumlarda koruma, hukuki ve tıbbi destek ile çocuklar için kreş desteği verilmektedir.
- ŞÖNİM'ler, acil durumlarda ulaşılabilecek numaraların yanı sıra Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri telefon numaraları aracılığıyla ulaşan taleplere, uzmanlar aracılığıyla en uygun desteği sağlamaktadır.

Kadın Konuk Evleri

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kadına yönelik şiddeti önleme hizmetlerini; uluslararası sözleşmeler ve kalkınma planlarının öngördüğü yükümlülüklerini ve görevlerini ağırlıklı olarak kadın konuk evleri ile vermektedir.
- Kadın konuk evlerinde,
 - *kadınlara psikolojik destek hizmeti,
 - *hukuksal rehberlik ve danışma hizmeti,
 - * iş ve meslek edinmeleri için gerekli tedbirlerin alınması
 - * mağdur olan kadının ailesine yönelik psiko-sosyal destek hizmetleriverilmektedir.

- Kadın konuk evlerinde misafir edilen kadının ailesiyle ya da eşiyle tekrar bir araya gelmeyi tercih etmesi halinde; Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri, aile danışma merkezleri ve toplum merkezleri işbirliği içinde ailenin şiddetten uzak bir ortam haline gelmesi ve varsa çocukların şiddet olmayan sağlıklı bir ortamda yaşamlarını sürdürmeleri için sağlıklı aile ilişkilerinin kurulması için ekip çalışmaları yapılmaktadır.
- Şiddete maruz kalmış kadınların yaşadıkları travma sonucunda ortaya çıkan korku, umutsuzluk, suçluluk, kendini değersiz hissetme, utanç gibi duygularla baş etmeleri, kendilerine öz saygılarının ve öz güvenlerinin yeniden kazandırılması, ileriki yaşamlarında sağlıklı tercihler yapabilmelerine yönelik psikolojik destek sağlanmaktadır
- Şiddet gören kadının varsa beraberindeki çocuğun kreş imkanlarından faydalandırılması sağlanmaktadır.

ŞİDDETE MARUZ KALINMASI DURUMUNDA ARANABİLECEK TELEFON NUMARALARI VE UYGULAMALAR

- **Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM)**

Kocaeli Şönim Adres:Kozluk mah. Ruşen Hakkı Caddesi Dut sokak No:13

Tel: 0(262) 3210206

- **Alo 183 Sosyal Destek Hattı**

- **ALO Baro 444 26 18**

- **KADES Aplikasyonu:** Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen Kadın Acil Destek uygulaması (KADES) telefona yüklenerek T.C kimlik numarası ile aktif hale getirilip şiddet mağduru kadınların bir tuşla 155 Polis İmdat Acil Çağrı Merkezine bağlanmasını ve olay yerine en yakın ekibin hızlı bir şekilde ulaşması sağlanmaktadır.

- **Kocaeli Aile Danışma Merkezi: 0262 332 18 41**

KAYNAKÇA

- Arısoy A ve Kormaz A. «Kadınlara Uygulanan Sosyal Politikalara Yönelik Halkın Algı Ve Tutumlarının Araştırılması: Burdur Kent Merkezi Örneği» Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Yıl: 2018, 5(2), 302-316
- ALTUNOK, H.(2014), “İstihdam Politikalarında Aktör Olarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı” , Yaşam Derneği Dergisi, ISSN:1306-6250, S:26, Ocak 2014.
- HÜSEYİNLİ, N. ve YİĞİT, Y. (2017). İş Hukuku'nda Kadın Çalışanların Korunmasına İlişkin Hukuki Düzenlemeler. Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 25(2), 279-328.
- Uyar Bozdağlıoğlu, E. Y.,(2008). Türkiye'de İşsizliğin Özellikleri Ve İşsizlikle Mücadele Politikaları. Sosyal Bilimler Dergisi, 20.
- İŞKUR (2017). Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara.
- 17 Mart 2016 tarih ve 29656 Sayılı Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik
- 18 Ocak 2013 tarih ve 6284 sayılı Ailenin korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK).
- https://bianet.org/system/uploads/1/files/attachments/000/003/163/original/STANBUL_SOZLESMES_guncel.pdf?1597930413 adresinden 10.11.2020 tarihinde erişildi.